

МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ІМПОРТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Вікторія Віталіївна Патлаха

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-0166-6190>

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Дніпро

Olga Benenson (Ольга Олексіївна Бененсон)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6903-6541>

Open Text Software GmbH, Munich, Germany

Сукупність управлінських практик, що сприяють досягненню високих результатів діяльності підприємства, є методами управління. Належна організація процесу управління загалом і зовнішньоекономічною діяльністю зокрема залежить від правильно обраного методу управління, спрямованого на досягнення мети підприємства в найкоротші терміни за умови раціонального використання всіх видів ресурсів [4]. Але останнім часом методи управління діяльністю підприємств необхідно вибирати з урахуванням корпоративної соціальної відповідальності та кризових явищ [5].

Ефективність діяльності підприємства підвищується завдяки відповідним методам управління, які визначаються на основі стратегії та керуються такими ключовими принципами

- зусилля, спрямовані на підвищення прибутковості;
- вдосконалення та модернізація продуктивних сил;
- подолання дефіциту виробничих ресурсів;
- подовження життєвого циклу продукту;
- розподіл ризиків і витрат у діяльності з партнером [1, 3].

За змістом методи управління ефективністю імпорту ототожнюються з основними функціями управління: плануванням, мотивацією, контролем, організацією та регулюванням. Відповідно, вони поділяються на економічні, адміністративні, соціальні, психологічні, технологічні та правові. Адміністративні та економічні методи управління імпортом є основними. Вони діють узгоджено з використанням певних інструментів, які схематично зображені на рис. 1.

В управлінні імпортною діяльністю загальні та спеціалізовані функції управління згруповані у два кластери:

1. Функції із виробництва даних:

- облік - фіксує стан об'єкта управління;
- контроль сприяє виявленню та відбору даних, що містять інформацію про відхилення об'єкта управління від заданого режиму функціонування;
- аналіз даних необхідний для встановлення взаємозв'язку між

зовнішнім середовищем і параметрами об'єкта управління;

- стандартизація – визначає допустимі значення параметрів об'єкта управління, при яких він функціонує в заданому режимі;
- прогнозування – передбачає обробку даних для визначення різних варіантів поведінки об'єкта управління та зовнішнього середовища.

Рисунок 1 – Методи управління імпортною діяльністю підприємства. Джерело: складено автором

2. Функції із прийняття рішень:

- організація – передбачає прийняття рішень про те, як структурувати або змінити структуру об'єктів чи процесів;
- планування – передбачає розробку моделі майбутнього стану об'єкта;
- програмування – процес складання програми, що дозволяє встановити взаємозалежність і послідовність дій для реалізації плану;
- регулювання – розробка рішень щодо подолання відхилень від встановленого режиму функціонування об'єкта управління.

Функції управління вищезазначеними видами імпортною діяльністю виконуються в будь-якій організації управління і в певній послідовності.

Загалом, зовнішньоекономічна діяльність в умовах динамічного нестабільного зовнішнього середовища завжди пов'язана з низкою ризиків. Всі ризики виникають в результаті дії різних факторів. Джерела ризиків можна розділити на дві групи: зовнішні та внутрішні. Зовнішні джерела ризику генеруються у зовнішньому середовищі системи і їх неможливо повністю уникнути (природні, політичні, соціальні, макроекономічні фактори). Внутрішні джерела ризику (персонал, обладнання, технології) генеруються всередині системи і їх наявність та функціонування значною мірою залежать від дій суб'єкта ризику [2].

Для ефективного функціонування імпортової діяльності підприємства, як правило, краще використовувати методи попередження та зниження ризиків.

У сфері зовнішньоекономічної діяльності, приймаючи обґрунтовані стратегічні рішення, враховуючи їх потенційні фактори впливу на міжнародні торговельні відносини, керівництво підприємства значно знизить ризики непередбачуваних втрат. Таким чином, діяльність є ефективною, якщо менеджмент є гнучким і швидко адаптується до змін у міжнародній торгівлі.

Посилання

1. Бабій І. В. Стратегічні моделі та методи управління зовнішньоекономічної діяльності підприємств за умов СОТ. *Інтелект XXI*. 2017. № 5. С. 39-42.

2. Дзуліт З. П., Передало Х. С., Моторнюк У. І., Наумчук С. І. Ризики зовнішньоекономічної діяльності: особливості та методи управління ними. *Management and entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and problems of development*. 2019. Vol. 1, numb. 2. С. 1-9.

3. Кондратенко Н. О., Тернова І. А., Колесник Т. М. Теоретико-методичні аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю господарюючих суб'єктів України. *Бізнес Інформ*. 2021. № 2. С. 21-26.

4. Ніценко В. С., Остапенко Р. М., Ганжуренко І. В. Аграрні підприємства: стратегічне управління їх розвитком. 2019. С. 14-16. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/21089/1/Upravlinnia%20rozvytkom%20sotsialno-ekonomichnykh%20system_2019_6.pdf (дата звернення: 21.05.2023).

5. Sekkiou A., Azouaou L. Corporate Social Responsibility Practices during COVID-19 Crisis: a Critical Review. *European Journal of Management Issues*. 2023. Vol. 31. №. 1. P. 14-26. <https://doi.org/10.15421/192302>.